

AGGTELEKI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

A 2013. ÉVI BESZÁMOLÓ SZÖVEGES INDOKLÁSA

1. FELADATKÖR, SZAKMAI TEVÉKENYSÉG

1.1. Az intézmény neve, törzskönyvi azonosító száma, honlapjának címe.

Intézményünk neve, székhelye: Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság
3758 Jószaftó Tengeszem oldal 1.

Törzskönyvi azonosító szám: JKH-49/11/2008

Honlapunk címe: www.anp.hu

1. 2. Az intézmény szakmai tevékenységének összefoglaló értékelése

A költségvetési és vagyongazdálkodás terén az alábbi főbb célokat tűztük ki:

- A pénzügyi stabilitás, kiegyensúlyozott likviditás folyamatos biztosítása (hatékony likviditás menedzsment, követelések és szállítóállomány folyamatos és szakszerű kezelése, bevételek növelése, szigorú költséggazdálkodás)
- Az eszközállomány (állatállomány) fenntartása és fejlesztése, a belső (területi és ágazati) aránytalanságok csökkentése
- A folyó pályázatok megfelelő lezárása, a 2014. évben induló támogatási ciklus pályázati tevékenységének előkészítése
- Birtokügyi feladatok ellátása, hosszú távú birtokpolitikai stratégia megalapozása
- Megfelelő személyzet biztosítása, a közmunka program lehetőségeinek hatékony kihasználása
- Peres eljárások kedvező lezárása

A 2013. évben a korábbi intézkedésekkel megalapozott pénzügyi stabilitást és kiegyensúlyozott likviditást a mintegy 16 MFt összegű költségvetési elvonás és a peres ügyekkel kapcsolatban jelentkező rendkívüli kiadások ellenére sikerült megőrizni, külön kiemelendő, hogy 2013. év végén nem volt kiegyenlített esedékes szállítói tartozás.

A bevételek és a kiadások egyaránt nőttek, ami a működési-gazdálkodási volumen növekedésének következménye. A turisztikai bevételek csökkenő tendenciáját sikerült megállítanunk, az előző évi bevételi szintet tartani tudtuk. Tovább növeltük az erdészeti tevékenység bevételeit, amely már meghaladta a barlang bevételeket, jelenleg a turisztika mellett az erdőgazdálkodás a meghatározó bevételi forrásunk. Egyes kiadások (pl. hajtó- és kenőanyag, anyagköltség) növekedése abból adódott, hogy a korábbiaknál nagyobb mértékben végeztünk saját kapacitással területkezelést és készlet előállítását (pl. takarmány, fakészlet) és karbantartási-felújítási tevékenységet.

A vagyoni helyzet alakulásában egyértelműen tükröződik a stratégiai irányváltás hatása, amelyben a korábbi évek épület és építmény beruházásokra koncentráltó vagyongazdálkodásával szemben a természetvédelem működési infrastruktúrájára helyezi a hangsúlyt. Ennek eredményeként a gépek és berendezések állománya 38 %-al, az immateriális javak állománya pedig hétszeresére nőtt.

A hucul lóállomány fenntartását és fejlesztését 2011 óta hosszú távú tenyésztési illetve génmegőrzési koncepció alapján végezzük, amelynek eredménye 2013. évben már szignifikánsan megmutatkozott úgy az állomány létszáma és összetétele, mint a lóeladások bevétele terén.

A birtokügyi tevékenység körében a természetvédelem és egyéb állami célok megvalósítása mellett domináns szempont volt a hatékony és gazdaságos természetvédelmi kezelési tevékenység elősegítése, a megfelelő birtoktestek kialakítása illetve az Igazgatóság által eredményesen és gazdaságosan nem kezelhető területek haszonbérbe adásának biztosítása.

A pályázatokkal kapcsolatos tevékenységünk 2013. évben egyértelműen eredményesnek mondható. A folyó pályázatok jelentős része megfelelően lezárásra került, a projektek egy része a gazdálkodásunk eredményességét is közvetlenül növelte (pl. barlangok energia takarékos világítás rendszerének kialakítása, területkezeléshez szükséges gépek beszerzése).

A közmunka program lehetőségeit a lehetőségekhez mérten maximálisan kihasználtuk, a jelenlegi, megnövekedett működési volumenhez a 2013. évben biztosított közmunkás létszám feltétlenül szükséges volt. Az állandó létszám korlátai azonban egyre komolyabb problémát jelentenek, a megnövekedett működési volumen fenntartása a jelenlegi állandó létszámmal egyre nehezebben biztosítható és a létszámhiány akadályozza a további fejlődést.

A peres eljárások egy része rajtunk kívül eső okok miatt számunkra kedvezőtlenül zárult, amely jelentős, előre nem tervezett többlet kiadást okozott.

A természetvédelmi alaptervékenység szakmai feladatait megfelelő színvonalon elláttuk, az erre vonatkozó tényeket az alábbiakban részletezzük.

OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK ÉS TERÜLETEK ADATAI, INFORMÁCIÓI

Országos jelentőségű védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek alakulását az alábbiak szemléltetik:

Működési terület (ha)	433 739
-----------------------	---------

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	20 183,67*	6 566	0	0	0
Tájvédelmi Körzet*	2	32 059*	3 398	0	1+2 bővítés	25212
Természetvédelmi Terület	17	2 228	57	62	9	2612
Ex lege védett láp**	127	2 404	0	377		
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0		
Összesen	147	56 874	10 021	439	10+2	28 711

„Ex-lege védett” természeti területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ex lege védett láp**	127	2 404	0	0	0	0
Ex lege védett szikes tó	0	0	0	0	0	0
Kunhalom	14	0	0	0	0	0
Földvár	29	0	0	0	0	0
Forrás	779	0	0	0	0	0
Víznyelő	106	0	0	0	0	0

„Ex- lege” védett természeti értékek

Objektum	Nyilvántartott összesen (db)	Ebből a tárgyévben nyilvántartásba vett (db)
Barlang	412	4

Az Aggteleki Tájegység területén jelenleg 283, míg a Zempléni Tájegység területén jelenleg 129 barlangot tartunk nyilván.

Kiépítések, műszaki beavatkozások

Barlang neve	Beavatkozás jellege	Rövid összefoglalás	Forrás
Baradla-barlang	Világítás rekonstrukciója	Korszerű, energiatakarékos és a lámpaflóra terjedését minimalizáló LED-es lámpatestek beépítése	KEOP
Rákóczi 1. sz. barlang	Világítás rekonstrukciója	Korszerű, energiatakarékos és a lámpaflóra terjedését minimalizáló LED-es lámpatestek beépítése	KEOP
Vass Imre-barlang	Világítás rekonstrukciója	Korszerű, energiatakarékos és a lámpaflóra terjedését minimalizáló LED-es lámpatestek beépítése	KEOP

Barlanghasznosítási jelentések

Minden az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság által üzemeltetett barlang rendelkezik hasznosítási engedéllyel és üzemeltetési szabállyal.

Nemzetközi jelentőségű területek:

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Ramsari terület	2	7 393		0	0	0
MAB Bioszféra Rezervátum	1	20 188		0	0	0
Világörökségi helyszín***	2	33 438		0	0	0
Európa Diploma	0	0		0	0	0

Haszonbérbeadás

	ANPI	
Meghirdetett birtoktestekre vonatkozó adatok*	hektár	darab
< 10 ha	55,65	9
10-50 ha	1066,64	39
50-100 ha	752,98	11
100-200 ha	516,26	4
200-300 ha	0,00	0
>300 ha	0,00	0
Összesen	2391,52	63
	ANPI	
Megkötött szerződéssel érintett birtoktestekre vonatkozó adatok	hektár	darab
< 10 ha	0,00	0
10-50 ha	118,33	4
50-100 ha	520,87	7
100-200 ha	409,57	3
200-300 ha	0	0
>300 ha	0	0
Összesen	1048,77	14

Össességében 50 darab birtoktest vonatkozásában eredményes volt a pályázat, a még fennmaradó 36 darab birtoktest haszonbérleti szerződése áthúzódott 2014 évre.

Saját vagyongazdálkodású területek

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt (ha)	Összkiterj. (ha)	Saját használatban		Haszonbérbe adva	
			ha	%	ha	%
Szántó	8,8261	589,85	387,57	65,71	202,28	34,29
Rét	10,7060	2627,01	1079,60	41,10	1547,41	58,90
Legelő	4,1675	2463,57	1632,92	66,28	830,65	33,72
Kert	0	0	0	0	0	0
Szőlő	0	5,59	5,33	95,35	0,26	4,65
Gyümölcsös	0,2083	4,58	3,99	87,12	0,59	12,88
Nádas	0	23,63	23,63	100,00	0	0
Halastó	0	0	0	0	0	0
Erdő	32,2782	6335,85	6323,56	99,81	12,29	0,19
Fásított terület	0	18,81	18,81	100,00	0	0
Kivett	0,0334	1099,99	1060,98	96,45	39,01	3,55
Összesen	56,2195	13168,88	10592,53	80,09	2632,48	19,91

Megjegyzés: a 2012. évben vásárolt ingatlanok vagyongazdálkodói jogának rendezése folyamatban van, a TIR adatbázisban csak később jelenik meg a területnövekedés.

Egyéb speciálisan megkülönböztetett védelemben részesülő területek:

a) Nemzeti Ökológiai Hálózat

Hálózati elem típusa	Terület (ha)
Magterület	128 704
Ökológiai folyosó	58 213
Pufferterület	48 722
Összesen	235 639

b) Erdőrezervátumok

Erdőrezervátum neve	Teljes terület (ha)	Magterület (ha)	Védőövezet (ha)
Kelemér - Serényfalva ER TT	333,1	77,7	255,3
Haragistya – Lófej ER	623,1	257,4	365,7
Nagyoldal ER	478,3	226,7	251,6
Alsó-hegy ER	229,1	113,1	115,9
Nagy–Sertés-hegy ER	401,6	65,4	336,2
Összesen	2065,3	740,5	1324,8

Magas Természeti Értékű Területek

Terület neve	Teljes terület (ha)	Max. támogatású terület (ha)
Bodrogköz MTÉT	120 998,26	71 357,5
Észak-Cserehát MTÉT	53 710,7	27 054,9
Összesen	174 708,96	98 412,4

KUTATÁS ÉS MONITOROZÁS

Az ANPI által kezdeményezett és vagy koordinált kutatások

- Szünantrópikus fajok vizsgálata
- Gyepterületek szerkezeti változása, a haris védelmének megalapozása, a haris védelmének megalapozása
- Madárvonulás-kutatás és fészkelő állomány monitoringja
- Inváziós növények elleni védekezés lehetőségeinek vizsgálata
- Farkas, hiúz állományainak vizsgálata
- Komplex chiropterológiai vizsgálatsorozat

Igazgatóságunk által végzett természetvédelmi kutatások és ezek eredményei:

- A **fehér gólya** állományfelmérése az Aggteleki Tájegységben 1988-tól, míg a Zempléni Tájegységben.
- 2013-ban is elvégeztük a **barlanglakó, erdei és szünantrópikus denevérfajok** állományfelmérését, illetve több, a hatékonyabb védelmüket segítő vizsgálatot.

- 2013-ban a fokozottan védett **haris** állományvizsgálata keretében újabb adatokat gyűjtöttünk a faj megőrzésében központi jelentőségű kulcsterületek meghatározásához, melyekről tapasztalataink szerint, bizonyos években igen jelentős kitelepülés tapasztalható.
- 2013-ban folytatódott bizonyos **Natura 2000 gerinctelen fajok** elterjedési területének, élőhelyeinek felmérése (pl. *Maculinea teleius*, *Eriogaster catax*, *Rosalia alpina*).
- **Farkas, hiúz** állományainak vizsgálata
- **Telepesen költő madárfajok** megőrzése keretében az Aggteleki Tájegységben elvégeztük a madárfajok felmérését
- **A kiemelt jelentőségű vizes élőhelyek** felmérése és védelme c. program során a belvív által rendszeresen érintett területek, a bányatavak, illetve a Sajó-völgyben a Kazincbarcika–Múcsony–Sajószentpéter települések közigazgatási területén kialakult és állandósult mocsarak területén végeztünk rendszeres felméréseket..
- Az **inváziós növények** elleni védekezés vizsgálata keretében 2010-2011 során szabadföldi kísérletet végeztünk az Aggteleki Nemzeti Park Aggteleki Tájegységében legnagyobb területen problémát okozó *Solidago canadensis* vegyszeres visszaszorítási technológiájának kidolgozására. A jelentéstételi évben tovább folytattuk az inváziós növények elleni védekezést, elterjedés és a kezelés eredményességének felmérését (*Solidago* – ATE: 1005 ha-on, az NP teljes területén *Reynoutria*, *Asclepias*, *Robinia pseudo-acacia* – a Tokaji Nagy-Kopaszon *Pinus nigra* és *Robinia pseudo-acacia* visszaszorítás történt).
- A **XXVIII. Bódva-völgyi Madárvonulás-kutató és Természetvédelmi Tábor** területen 2013-ban 10. alkalommal végeztünk a fészkelési időszakban fészkelő madárfaj monitoringot a CES nemzetközi protokoll alapján (évi 9 mintavételezés).

NBmR tevékenység

I. Védett és veszélyeztetett fajok megfigyelése

- I/a. edényes növényfajok (15 faj)
- I/b. gerinces állatok *Citellus citellus*
- I/b. kétéltű- és hüllőfajok *Az előforduló összes faj.*
- II/b. Vizes területek életközösségei II/a. növénytársulások (2 társulás)

III. Magyarország élőhelyei

- III/a. vizes élőhelyek (4 társulás)
- III/b. denevérek *Az előforduló összes faj.*

V. Erdőrezervátumok

IX. Száraz gyeppek

- IX/a. növénytársulások (1 társulás)

X. Hegyi rétek

XI. NATURA 2000

- XI/a. élőhelyek (11 élőhely)
- XI/b. emlősök
- XI/c egyenesszárnyúak
- XI/d lepkék
- XI/e lepkék
- XI/f gótemonitorozás
- XI/g pelemonitorozás

2013-ban a Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer (NBmR) programjaira és Natura 2000 monitorozásra ismét rendelkezésre állt a teljes összeg. Így nem csak az idei évre tervezett kutatásokat, hanem a 2012-re tervezett kutatások egy részét is el tudtuk végeztetni.

TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

2013 során a Természetvédelmi Őrszolgálat mintegy 10.000 biotikai adatot gyűjtött az ANPI működési területén, amellyel nagyban hozzájárult a Natura 2000 területek állapotát bemutató országos jelentés elkészítéséhez és a természetvédelmi érdekek érvényesítéséhez az erdőtervezéssel érintett területeken. A napi munka során az Őrszolgálat gyűjtötte adatok a Natura 2000 területek fenntartási tervének megalapozásában is jelentősek.

2013-ban is közreműködtünk az ANPI működési területén a haris állomány-felmérésben.

Kezelési Tevékenység

Természetvédelmi kezelési tervek (meglévő, elmúlt évben készült)

Az Igazgatóság 2013-ben elsősorban a védett természeti területeken levő gyep és külterjes gyümölcsös élőhelyek kezelésével kapcsolatos feladatokat látta el, ezáltal a hucul lóállomány téli takarmányszükségletét is előállította. A természetvédelmi célú területkezelés érintette az Aggtelek Tájegységben saját vagyongazdálkodásban lévő, valamint a helyi önkormányzattól, magánszemélyektől és az Északerdő Zrt.-től bérelt, elsősorban gyep területeket. 2013-ban 27 ha hajdani külterjes gyümölcsös kézi kaszálását, tisztítását végeztük el a közfoglalkoztatott területkezelési munkatársakkal. 145 ha gyepterület kaszálási munkáit saját gépekkel oldottuk meg, 125 ha-on vállalkozóval készítettünk takarmányt. A 2013-ban összesen betárolt takarmány mennyisége az alábbi: széna kis kockabála: 7831 db (fel-és leterhelésüket szintén közfoglalkoztatott munkatársak végezték); szalma körbála: 919 db; széna körbála: 2541 db és 67,6 q takarmányzab. Körbála szállítására vállalkozó munkáját vettük igénybe. Legelőápolás/tisztító kezelés ~ 450 ha-on valósult meg. További, a kezelési tervben megjelölt táblákból ~ 300 ha részterületet élőhely-fenntartási és rehabilitációs céllal „műveltünk meg”. Jelentős munkaigénye volt a tavaszi gyephelyreállításoknak (közel 90 ha).

A gépbeszerzésre irányuló KEOP pályázatból történő beszerzés megvalósultak. Szin Malomban a gépek elhelyezésére tetőszerkezetet alakítottunk ki, a közlekedés elősegítésére útkarbantartást, az udvar kövezést hajtottuk végre.

Az Igazgatóság részére a 2013. évi SAPS és AKG kifizetési kérelemben 672 ha AKG gyepre, 24 ha AKG hagyományos gyümölcsösre, továbbá az AKG területeket is magában foglaló 868 ha területalapú /SAPS/ támogatásra nyújtottuk be igényünket az MVH felé. Ezek kifizetése az év végéig nem történt meg. 2013-ban az előző évek fellebbezéseiből adódóan, a korábbi évekre vonatkozó kifizetések érkeztek az Igazgatóságra.

Natura 2000 fenntartási tervek (meglévő, elmúlt évben készült)

Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat javaslattal közreműködött a természetvédelmi kezelési tervek elkészítésében.

ÉLŐHELY FENNTARTÁS, KEZELÉS

Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

Az Igazgatóság működési területén lévő védett természeti területek, élőlényközösségek illetve egyes fajok állapotában bekövetkező változásokat folyamatosan, bár a szakmai kollektíva igen jelentős egyéb irányú leterhelése miatt csökkenő kapacitással és hatékonysággal próbáljuk detektálni. Az Igazgatóság kutatási és kutattatási aktivitása még tovább csökkent 2013-ban, melynek alapvetően finanszírozási okai vannak.

Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

Kaszálási tevékenységet 82,74 ha területen végeztünk. Ebből csupán 31,49 ha területről gyűjthettünk be 510 db nagy körbálás, bálázott szénát. Ennek okai: egyrészt a ZTE területén nem rendelkezünk saját gépparkkal, a gyalogakáccal erősen fertőzött területrészeken 71,07 ha-on igen rövid a kaszálásra rendelkezésre álló idő a gyalogakác befásodása miatt. Készt a kaszálás indulása a tavaszi-kora nyári vizes időszak miatt megközelíthetlenné vált, 39,58 ha-os területrészen, mire megközelíthető lett és vállalkozó is rendelkezésre állt, a gyalogakác befásodott, így a kaszálás-rendkezelés-bálázás technológiai sorának végrehajtása lehetlenné vált. Kisebb, rét, legelő művelési ágú hegyvidéki területeink (összesen 11,67 ha) védett és fokozottan védett növények élőhelyei, itt a kaszálást e növényfajok fenológiai fázisához illesztetten, későn végezzük el.

Keleméri Mohos-tavak TT

A korábbi csapadékos időjárás hatására megemelkedett a lápokon a vízszint, melynek hatására számos fa kiszáradt, vagy bedőlt a lápra. 2013-ban befejeztük ezen fák eltávolítását.

Élőhely-rehabilitáció

A élőhely rehabilitációk kiemelten kezelendő nagy kiterjedésű területeket érintő típusa az inváziós növények visszaszorítását célzó kezelések köre.

Inváziós növények elleni védekezés az aggteleki kezelési kerületben. A *Solidago canadensis* az a faj amelyik a legnagyobb területen van jelen, illetve természetvédelmi kezelés nélkül a legdinamikusabban terjedő inváziós faj a gyepek esetén.

A Zempléni kezelési kerületben végzet felmérések tapasztalataként megállapítható, hogy legnagyobb területen a gyalogakác (*Amorpha fruticosa*) van jelen, illetve természetvédelmi kezelés nélkül a legdinamikusabban terjedő inváziós faj a gyepek esetén.

Saját állatállomány

- lóállomány összesen: 215 db
- ebből hucul: 210 db
- ebből magyar hidegvérű: 5 db
- teljes lóállományból saját: 215 db
- ebből kihelyezve: 12 db
- saját kanca: 146 db
- saját herélt: 14 db
- saját mén: 50 db
- ebből fedezőmén: 9 db

Fajmegőrzési tevékenységek az alábbi fajok esetében:

Gyöngybagoly (*Tyto alba*)
Haris (*Crex crex*)
Gyurgyalag (*Merops apiaster*)
Földalatti szálláshelyek denevérei
Erdőlakó denevérek
Épületlakó denevérfajok
Fehér gólya (*C. ciconia*)

ERDŐTERÜLETEK, ERDŐGAZDÁLKODÁS

A 2013. évre betervezett erdőgazdálkodási munkákkal érintett erdőrészekben elvégeztük a csemetepótlási, ültetési feladatokat (38.000 db csemete), 22,6 ha-on sarlózás, ápolás történt. Továbbá 4,6 ha erdőben tisztítást és 14,4 ha-on akácsarj vegyszerezést végeztettünk. A fakitermelések szakmai terveinek összeállításánál alapvetően természetvédelmi szempontokat vettünk alapul. 2502 m³ faanyagot termeltettünk/gyűjtöttük, amely tűzifa, fagyártmányfa, oszlop, fűrészrönk választékokat foglal magában. Megkezdődtek az erdőtervezési munkák az Igazgatóságunkat érintő erdőrészekben.

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2013. évben összesen 6736,75 hektár állami tulajdonú erdőterület kezelési feladatait látta el. A 6736,75 hektár erdőterületből 6267,76 ha az erdőrészek, 468,89 ha az egyéb részek (tisztások, nyiladékok, vízállások, utak stb.) területe. Az erdők kapcsán jelentkező kezelési és területőrzési-ellenőrzési feladatok az Aggteleki Nemzeti Park, a Tokaj-Bodrogszeg Tájvédelmi Körzet és a Long-erdő Természetvédelmi Terület területét érintették.

A természetvédelmi szempontok alapján összeállított szakmai tervek szerint 2013-ben elvégzett munkák a fentiek alapján következők:

<u>Erdőművelés</u>	173,18 ha
Folyamatos erdősítések	141,44 ha
Erdősítések első kivitele	0,00 ha
Erdősítések pótlása	14,70 ha
Erdősítések ápolása (halmozott terület)	126,74 ha
<i>ebből kézi ápolás</i>	<i>45,15 ha</i>
<i>ebből gépi ápolás</i>	<i>81,59 ha</i>
Befejezett erdősítések ápolása	31,74 ha
<i>ebből kézi ápolás</i>	<i>0,98 ha</i>
<i>ebből gépi ápolás</i>	<i>30,76 ha</i>
<u>Erdőhasználat</u>	147,89 ha
Tisztítások	0,00 ha
Gyérítések	72,16 ha
Tarvágások	24,52 ha
Felújító- és szálalóvágások	0,00 ha
Egészségügyi termelések	5,50 ha
Egyéb fakitermelések	45,71 ha
Erdészeti munkával érintett összes terület:	321,07 ha

2012. évhez képest 2013-ban változás következett be az erdészeti munkák szervezésében: augusztus 15-éig engedélyeztetésre kerültek a tervezett fakitermelési munkák, majd a száraz ősze való tekintettel további fakitermelések ütemezett végzésének sem volt akadálya. Emiatt az előző évihez képest tovább lehetett növelni a szerkezetátalakítási munkák volumenét. Tarvágásra ítélt (nemes nyáras és amerikai körises állományok) lábbon eladott erdőrészesletek már csak az előző évből áthúzódóan kerültek befejezésre, további lábbon eladást nem terveztünk. Ennek oka elsősorban a nagyobb pénzügyi eredmény elérésének lehetősége volt. További szempont volt a helyi értékesítés és helyi vállalkozók bevonásával a helyi, vidéki munkaerő megtartása is. Így működési területünkön közvetve vagy közvetlenül legalább 150 embernek tudunk munkát, családjuknak megélhetést biztosítani.

Az egész éves tevékenység során saját szervezésű fakitermelések keretében összesen nettó 15.000 m³-t elérő mennyiségű faanyag értékesítésére került sor.

Az összes értékesített faanyag alapján számított ágazati árbevétel meghaladja a nettó 110 millió Ft-ot.

Az év során jelentkező rendkívüli események közül a tavaszi árvíz és a nyári aszálykár emelhető ki. Ennek következtében 14 erdőrészesletben 14,70 ha erdőfelújítási területen következett be kár. Az erdősítésekben az elpusztult fiatal fák pótlására az ősz folyamán megrendeltük a csemetéket, a pótlási munkákat közel 100.000 db csemete elültetésével elvégeztük.

Körzeti erdőtervezések

2013. év elején fejeződtek be a Szerencsi Erdőtervezési Körzet területén zajló erdőtervezési munkák, 2013. október-decemberében pedig a Jósavfői Erdőtervezési Körzet és a Hernádvölgyi Erdőtervezési Körzet területén végzett munkákhoz az ANPI a védett és Natura 2000 területekre vonatkozó természetvédelmi kezelési állásfoglalást és Natura 2000 javaslatokat időben leadta, illetve az egyéb adatszolgáltatási kötelezettségének eleget tett.

Az erdőtervezéssel a korábbi években kialakult jó munkakapcsolat miatt egyre magasabb színvonalon sikerül beépíteni a természetvédelmi szempontból fontos szabályozási javaslatainkat. A kiszámíthatóbb gazdálkodási környezet kialakítása érdekében 2013. évben még bővebb tájékoztatást és szabályozási javaslat beépítést szándékoztunk végrehajtani, azonban a létszámhiány miatt csak megkésve sikerült ezekre sort keríteni.

További adatszolgáltatási és kezelési javaslatok

Az Észak-magyarországi Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség megkeresésére szakmai vélemények formájában, a Borsod-Abaúj-Zemplén megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatósága felé belföldi jogsegélyek formájában szolgáltatunk adatokat és kezelési javaslatokat. Ez az ANPI működési területén közel 1500 erdőrészesletet illetve ingatlant érintett.

VADÁSZTERÜLETEK, VADGAZDÁLKODÁS

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság 2007. 03. 01-től három vadászterületen látja el a Földtulajdonosi Közösség közös képviselői feladatait:

651710. sz. vadászterület, Aggtelek,	területe: 4 068,4 ha
654520. sz. vadászterület, Martonyi,	területe: 3 110,6 ha
658910. sz. vadászterület, Bodrogek, Bodrogek,	területe: 4 718,1 ha

A **651710.** számú vadászterületet a Földtulajdonosok Vadászati Közössége megbízásából az ANPI hasznosítja. Az ANPI a Földtulajdonosok Vadászati Közösségében 33,48% szavazati joggal rendelkezik.

- A vadászterületen 2013. évében, vadállomány szabályozás keretében elejtésre került 6 db gímszarvas bika, 29 db gímszarvas tarvad, 16 db őzbak, 25 db őz tarvad, és 173 db vaddisznó, 24 db róka, 9 db vadat űző kóbor kutya, 4 db borz került terítékre. Összesen 6 960 kg vadhúst értékesítettünk.

A vadállomány szabályozás során lődíjból 7 853 120 Ft, vadhús értékesítésből 3 257 258 Ft, a vadállomány szabályozáshoz tartozó szolgáltatási tevékenységekből, 2 328 927,- Ft bevétel keletkezett ez összesen **13 439 305 Ft.** A vadászati és a hozzá tartozó tevékenységekből, 1 256 304,- Ft többlethasználati díjat tovább kell fizetnünk a földtulajdonosok részére.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 1 fő vadászati ágazatvezető és 1 fő hivatásos vadász és önként vállalással 11 fő szakszemélyzet végzi, a vadkárral sújtott területeken. Az értékesíthető vadállományt bérvadászok felé értékesítjük. A sertéspestis monitoring keretébe 30 db vér és mandula mintát küldtünk vizsgálatra.

A **654520.** számú vadászterületet a Földtulajdonosi Közösség versenytárgyalás útján haszonbérbe adta 10 évre. Az ANPI a Földtulajdonosok Közösségében 58,17% szavazati joggal rendelkezik.

A bérleti díj 2013. évben 1 865,14 Ft/ha, mely összeg az előző évi infláció mértékével évente növelendő. Az így befolyt összeg, **5 800 585,- Ft,** melyből 2 062 459,- Ft többlethasználati díjat tovább kell fizetnünk a földtulajdonosok részére.

A **658910.** számú vadászterületet a Földtulajdonosok Vadászati Közössége megbízásából az ANPI hasznosítja. Az ANPI a Földtulajdonosok Vadászati Közösségében 71,59% szavazati joggal rendelkezik.

2008. januárjában a vadászati jogukkal élni kívánó 3 földtulajdonossal 561 ha területet érintő szerződést kötöttünk, fennmaradó vadászterületet magunk hasznosítjuk.

- A vadászterületen 2013. évben, vadállomány szabályozás keretében, 1 db gím bika, 2 db gím tarvad 4 db őz bak, 21 db őz tarvad, 45 db vaddisznó, és 9 db róka, és 1 db nyestkutya került terítékre. Összesen 1 759 kg vadhúst értékesítettünk. A vadállomány szabályozási tevékenységből, **948 625,- Ft** bevétel keletkezett, melyből 311 777,- Ft többlethasználati díjat tovább kell fizetnünk a földtulajdonosok részére.

Mivel a vadászterületet tavasszal teljes egészében elöntötte az árvíz, a vadállomány pusztulásának nagysága csak becsülhető. A visszaköltözött vadállomány mérsékelt hasznosítása kívánatos.

A vadászati, vadgazdálkodási tevékenységet 2 fő hivatásos vadász a természetvédelmi őri feladatok mellett, és önként vállalással 3 fő szakszemélyzet végzi.

Részt vettünk a róka immunizációs programban, 2 db rókát vizsgáltattunk meg. A sertéspestis monitoring keretébe 5 db vér és mandula mintát küldtünk vizsgálatra.

További **27 vadászterület** esetében 6 548 hektáron képviseljük vagyongazdálkodóként a Magyar Államot, az éves többlethasználati díj 3 500 000 Ft.

Halászati vízterületek

Az ANPI halászati vízterületei (ahol az Igazgatóság a halászati hasznosító) az alábbiak:

- Bódva –és Hernád-völgyi kisvízfolyások
- Jósua-patak (Nagy-Tohonya torkolatig), Kecő-patak, Tohonya-patak
- Tengersizem-tó
- Bogdány-tó
- Fekete-tó
- Kakukk-tó
- Hosszú-tó
- Nagy-tó

TÁJVÉDELEM

Egyedi tájértékek (településenkénti kimutatás, változások)

A természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény által meghatározott egyedi tájértékek felmérése 2001-ben kezdődött az ANPI működési területén. A legnagyobb felmérések 2001, 2003, 2004, 2010-2013 során készültek. A felmérés az MSZ 20381 szabványnak megfelelő módon zajlott.

2013-ban 3 település egyedi tájértékeit mértük fel: Tokaj, Tarcal, Tiszaladány. A felmérés során összesen 120 egyedi tájértékről készült szabvány szerinti dokumentáció. A felmérés jelenleg minisztériumi minőségbiztosítás alatt van, várhatóan 2014. elején a TIR-be is feltöltésre kerül.

A 2013-as felmérések eredményei ugyan még nem kerültek be a TIR-be, de velük együtt az ANPI működési területén 238 településen összesen 3499 egyedi tájértéket tartunk nyilván.

Településrendezési eszközök és területrendezési tervek véleményezése

A Natura 2000 fenntartási tervek készítéséhez szükség volt az érintett települések településrendezési terveire is. Megkerestük azt a 70 települést, amelynek tervét a korábbi években a jogszabályoknak megfelelően ugyan véleményyeztük, de a rendelettel elfogadott verziót már nem kaptuk meg. A megkeresett önkormányzatok közül 33 válaszolt, és küldte el a hatályos rendezési tervét.

A 2013. évben részt vettünk továbbá az Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény módosításának szakmai előkészítésében és véleményezésében. Alkotmánybírósági eljárásban nem vettünk részt.

Tájvédelmi szakértői tevékenység)

Részt vettünk a látványtervek műszaki tartalmi követelményeiről készülő magyar szabvány előkészítésében.

JOGI ÉS ÜGYIRATFORGALOMMAL KAPCSOLATOS TEVÉKENYSÉG

Az Igazgatóság ügyiratforgalma

Sima	Főszám: 331 db – Alszám: 4.669 db	Összes: 5.000 db
„I” betű	Főszám: 1006 db – Alszám: 2.039 db	Összes: 3.045 db
Összesen:	1337 db	6.708 db
		8.045 db

Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára (ktvf, erdészeti, földügyi, önkormányzat, MVH stb bontásban)

ÉMI – KTVF	309 db szakmai vélemény
	167 db adatszolgáltatás
B-A-Z Megyei Kh. Erd.Ig.	11 db adatszolgáltatás
	20 db belföldi jogsegély
Önkormányzatok	20 db szakmai vélemény
	52 db településrendezési terv
MVH	1 db adatszolgáltatás

Szabálysértés

A szabálysértési eljárást 3 esetben kezdeményezett az ANPI Természetvédelmi Örszolgálata.

Természetvédelmi bírság

253 esetben került sor közigazgatási bírság kiszabására irányuló eljárás indítására

Polgári perek

2013. évben 3 munkajogi, illetve a WOOD International Kft.-vel folytatott polgári peres eljárás lezárult. A Szentendre Lovas Hagyományörző Íjász Egyesülettel folytatott perünk továbbra is folyamatban van.

TERMÉSZETVÉDELMI ÓRSZOLGÁLAT

ANPI Természetvédelmi Órszolgálat létszáma: 16 fő

Technikai felszereltség

Típus	Aggteleki Tájegység	Zempléni Tájegység
Land Rover Defender 90	1	1
Suzuki Jimny	1	2
Ford Ranger	2	1
Land Rover 130*	1	-
HONDA 125 enduro mkp	1	-
motorcsónak + motor	1	2
Kenu	-	2

* 2013. évben, illetve 2014. szeptemberig, a közmunka programban

Az Órszolgálat kommunikációs lehetőségei alapvetően jók, de a Zempléni Tájegység fejlesztésre szorul. Minden természetvédelmi őr rendelkezik mobiltelefonnal (ANPI SIM, saját készülék). Az ATE minden őre rendelkezik kézi EDR rádióval, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. A ZTE-ben kézirádiók nincsenek, 2 db gépjárműben van állandó telepítésű GATEWAY készülék. Szükséges lenne a ZTE őrök kézi EDR készülékkel való ellátása.

A működési területen jelentkező sajátos feladatok maradéktalan ellátása érdekében szükséges lenne egy átfogó eszközfejlesztés, amely elsősorban az Órszolgálat hatósági jellegű munkavégzéséhez adna támogatást (éjjellátók, hőkamerák, légifelvelelők készítésére alkalmas kamera, PDA, stb.). A fenti eszközfejlesztést pályázati úton, a KEHOP keretében 2014. évben tervezzük megvalósítani.

Polgári természetőrök

2013-ban a fent leírt létszámbeli problémák miatt a polgári természetőri tanfolyam és vizsga szervezése háttérbe szorult, tervezett megvalósítására nem került sor. A személyzeti jellegű nehézségek elhárításáig a fenti célkitűzés adminisztratív előkészítése valósítható meg 2014-ben.

Hatósági feladatellátás

Megváltozott jogszabályok ismertetése, elsajátítása megtörtént.

Képzés: rendészeti törvény, a társhatóságok szakterületünket érintő eljárásai, részben megtörtént.

Rendőrségi együttműködés fenntartása, új jogszabályi keretek közötti működési protokoll kialakítása megtörtént.

A Természetvédelmi Őrszolgálat bejelentései alapján a hatóságok által kiszabott (Az ANP Igazgatóságához beérkezett visszajelzések alapján) bírság: **20.491.360 Ft.**

Együttműködés más hatóságokkal

Az ún. Rendésztörvény alapján az új jogszabályi alapokon működő rendőrségi együttműködés rendszere kialakításra került, az évben **79** közös szolgálat ellátásra, valamint **13** akcióra került sor.

Az MVH ellenőrzések száma 2013. évben messze meghaladta a korábbi évek gyakorlatát. Az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat **2013-ban is, összesen 325 alkalommal vett részt az MVH-val közös ellenőrzésekben.**

Nem hatósági feladatok ellátása

Az őrszolgálat az ANPI alaptevékenységéhez kapcsolódóan számos tevékenységben működik közre az oktatás, bemutatás, vagyonkezelés, és a természetvédelmi kezelés egyéb szakterületein.

Vagyonkezelési tevékenységi körben elvégezte az ANPI kezelésben lévő területek alrészlet szintű felmérését, illetve az új haszonbérleti szerződésekkel kapcsolatos birtokba adást, illetve az ezekhez kapcsolódó elsődleges protokoll kidolgozást is.

Az oktatási tevékenység keretében több alkalommal működött közre csoportok vezetésében.

Az ANPI bemutatási tevékenységei között koordinálja a bodrogyuzi vízi turizmust. Az őrszolgálat tagjai szakszemélyzetként a vadgazdálkodási tevékenységben is részt vesznek.

Osztályvezető szinten több más szakterületi tevékenységben is történik közreműködés önálló feladattal, illetve szervezeten belüli együttműködéssel.

SZÁLLÁSÉRTÉKESÍTÉS

Név	Cím	Férőhely/ befogadóképesség	Állapot rövid leírása	Kihasznátság * (%)
Tengerszem Szálló és Oktatási Központ	3758 Jósvafő, Tengerszem oldal 2.	43 fő	A szálloda 1999-ben teljes felújításra került, jelenlegi állapota jó, a hozzá kapcsolódó étterem nem üzemel.	23,46%
Baradla Kemping és Turistaszálló	3759 Aggtelek, Baradla oldal 1.	turistaszálló: 31 fő, faházak: 5 db 6 személyes apartmanház, 13 db 4 személyes faház, 6 db 7 személyes rönkfaház, 130 fő sátras kemping: 120 fő	A létesítményt 2012. április 1-től bérleti formában magánvállalkozó üzemelteti.	
Kövirózsa Apartmanház	3759 Aggtelek, Deák F. u. 20.	20 fő	A létesítmény 2002-ben épült. A 4 apartmanból álló üdülőház 2005 novemberétől üzemel, mint szálláshely.	20,35%
Szalamandra-ház	Szögliget, kültelek	turistaszálló: 60 fő kemping: 40 fő	2002-ben került az ANPI tulajdonába. 2009-2010-ben KEOP pályázat keretein belül (Erdei iskola infrastruktúra fejlesztés) sor került az udvar beépítésére (szabadtéri foglalkoztató, erdő háza, vizek háza, kövek háza, mező háza egységek kialakítása).	Turistaszálló: 35,24 % Kemping: 4,33%

A 2012. évi statisztikákhoz képest az alábbiak szerint változtak a kihasználtsági mutatók:

- Tengerszem Szálló** és Oktatási Központ (+1,34 %)
- Szalamandra kemping (+29,72 %)
- Szalamandra-ház (+10,05 %)
- Kövirózsa Apartmanház (+17,97 %)

ÖKOTURISZTIKAI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMOK, SZOLGÁLTATÁSOK

2013-ban a bódvaszilasi Magtár épületében az állandó természetművészeti kiállítás mellett egy állandó, és egy időszakos kiállítást létesítettünk, melyek a környezeti nevelési programjainkhoz kötődnek.

- „A Karszt színes állatvilága” – állandó kiállítás.
- „Az életető víz” címmel meghirdetett rajzpályázat díjazott alkotásaiból rendezett időszakos kiállítás.
- Ebben az évben kezdtük el a "Magban az erő" című Pannon Magbank LIFE+ interaktív kiállítás előkészítő munkálatait.
- Szakvezetési túrák
- Téma nap
- Jeles nap
- Osztálykirándulás
- Terepgyakorlat
- Tábor
- Erdei iskola
- Óvodás program
- Felnőtt program
- Egyéb

Együttműködési megállapodások

2013. évben a BAZ Megyei Rendőr-főkapitánysággal, a JNSZ Megyei Rendőr-főkapitánysággal, valamint a BAZ Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatósággal megtörtént az Együttműködési megállapodás megkötése.

A tevékenység során érintett hatóságokkal napi szintű operatív informális kapcsolat működik.

Együttműködő iskolák: 2013-es év folyamán 30 térségbeli oktatási intézménnyel (2 határon túli) kötöttünk, illetve újítottunk meg együttműködési megállapodást. Az iskolák többsége eleget tett a vállalt kötelezettségeknek (természetvédelmi faliújság, programnapokon, akcióprogramokon való részvétel) illetve részt vettek az Igazgatóság egyéb rendezvényein.

Turisztikai együttműködési megállapodást kötöttünk az *International Student Association of Semmelweis University*, az *Amnesty International* és a *Tudatos Vásárlók Egyesülete* szervezetekkel.

A Nemzeti Parki Termék Védjegy pályázat eredményeképpen 2 termék és 2 szolgáltatás nyerte el a védjegyjogosultságot, a pályázókkal védjegyhasználati szerződést kötöttünk.

Egyéb együttműködések

Turisztikai, kulturális és környezeti nevelési területen vállalkozások illetve civil szervezetek és egyházak vonatkozásában 20 együttműködési megállapodást kötöttünk, újítottunk meg, illetve gyakorlati formában vettünk részt programjaikban.

11 esetben magánszállás fejlesztést támogató pályázattal kapcsolatos együttműködési megállapodást kötöttünk.

Iskolák, civil egyesületek vonatkozásában 12 rendezvényhez kapcsolódóan ajánlottunk fel jutalomtárgyakat.

Idegenforgalom tárgykörben gyümölcsöző együttműködés alakult ki lengyel, cseh és szlovák partnerekkel, elsősorban hucul programokkal kapcsolatban.

2013-ban az ANPI Természetvédelmi Őrszolgálat 6 fővel, 3 terepjáróval vett részt a dunai árvízi védekezésben Szentendre (2 fő, 1 jármű), illetve Mohács (4 fő, 2 jármű) térségében. Az OKTVF-hez vezényelve az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság alárendeltségében végeztek különböző feladatokat, elsősorban anyag- és személyszállítást, mintegy 6000 km járműfutás felhasználásával.

Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

- „Jósvafőért” Alapítvány és Jósvafői Egyházközség
- Ökológiai Intézet a Fenntartható Fejlődésért Alapítvány (Miskolc)
- Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (Budapest – Jósvafő)
- Miskolc Városi Vadaspark
- FÁNK (Fővárosi Állat- és Növénykert)
- Póni és Kislótenyésztők Országos Egyesülete
- Gömör-Tornai Alapítvány
- BAZ.-megyei Környezetvédelmi és Területfejlesztési Kht. (Gömörszőlős)
- Szádvárért Baráti Kör:
- Varázslatos Magyarország Természetfotó Nonprofit Kft.
- Aktív kapcsolatban vagyunk a barlangász szakmával, akik kutatásokat végeznek, adataikat átadják nekünk.

ÖSSZEFOGLALVA

Az ANPI a 2011-2012. évben történt szerkezet átalakítást követően tevékenységét a működés és gazdálkodás 2012. évben kialakított keretei és stratégia irányvonala mentén folytatta 2013. évben, amelynek két alappillére a természetvédelmi szakmai munka színvonalának javítása a folyamatos és kiegyensúlyozott fejlődést is biztosító pénzügyi stabilitás fenntartása mellett. A korábbi éveknél is fontosabb szempontként kezeltük az ANPI tevékenységének, természeti értékeinek minél szélesebb körű megismertetését, a pozitív arculat kialakítását, a nemzetközi és hazai – kiemelten a térségi – szakmai és társadalmi szerepkör elvárásainak való megfelelés biztosítását.

A korábban nagy részben turisztikai és szállás bevételekre alapozott – és ezáltal rendkívül kockázatos és gazdaságtalan - gazdálkodási struktúra helyett 2013. évben az ANPI gazdálkodására már a „több lábon állás” volt jellemző. A legnagyobb felfutás az erdészetenél és a területkezelésnél volt: az erdészet bevétele tízszerese a 2010. évinek, a területkezelés a támogatásokkal és a takarmány megtermelésével jelentősen javítja a pénzügyi eredményességünket. A vadászat bevételei is jelentősen nőttek, a lóágazat eredményessége eddig konkrét formában elsősorban a vagyon gyarapításában, a ménes értékének növelésében nyilvánult meg, de a messzebbre tekintő gazdálkodási szemlélet hatása 2013. évben már megmutatkozott a lóeladások és a lovas turisztika bevételeinek növelésében is. A költségvetésünkben egyre nagyobb szerepe van a normatív támogatásoknak, a bérleti, haszonbérleti díjaknak és a projektekből származó, eszköz beszerzési és működési költségeket (bért) kiváltó elszámolható tételeknek. Ebből a szempontból is helyesnek bizonyult a stratégiai irányváltás, ami 2011-2013. években a gazdálkodás feltételeinek közvetlenül és rövid távon történő javítását, költségcsökkentést és bevétel növelést hozó projekteket részesítette előnyben.

A természetvédelmi kezelés eszközrendszerének és infrastruktúrájának örökölt hiányosságait az elmúlt néhány évben nem sikerült ugyan megszüntetni, azonban a közmunka program lehetőségeinek kihasználásával, a költségcsökkentő beruházásokkal (pl. a barlangok világításrendszerének energiatakarékos átalakítása, saját üzemanyagkút létesítése) valamint az eredményes pályázati tevékenység folytán történt eszköz beszerzésekkel (pl. számítógépek, szállítóeszközök, stb.) a működés feltételrendszere javult. A területkezeléshez szükséges gépek beszerzésére irányuló jelentős beruházás 2014. évtől a további tervezett fejlesztésekkel együtt jelentős mennyiségi és minőségi fejlődést tesz lehetővé.

A további fejlődéshez a nagyüzemi méretű gazdálkodásunkhoz megfelelő erdészeti és területkezelési telephelyek, gépek és személyzet biztosítása szükséges. Az infrastruktúra fejlesztésére a 2014-2020. közötti időszakban a pályázati lehetőségek kihasználásával nyílhat mód, a szakember állomány biztosítása érdekében azonban az állandó létszám (engedélyezett létszámkeret) növelése feltétlenül és haladéktalanul szükséges.

Az év folyamán az intézményen belül bekövetkezett szervezeti-szerkezeti változások, ezen belül a szervezeti és feladatstruktúra korszerűsítésére intézményi hatáskörben tett intézkedések bemutatása.

- Az új SZMSZ alapján a szervezeti átalakítást, a szükséges személyi változásokat végrehajtottuk. Ehhez igazodóan teljes körűen felülvizsgáltuk a munkaköri leírásokat és a teljesítménykövetelményeket. Az új szervezeti rendszer, a feladatok és hatáskörök világosabb megfogalmazása és elhatárolása, a szervezeti fórumrendszer nagyban segítette a működés hatékonyságát és átláthatóságát.
- A belső szabályzatokat valamint a hatályos igazgatói utasításokat felülvizsgáltuk, új szabályzatokat adtunk ki illetve a hatályos szabályzatokat, utasításokat szükség szerint módosítottuk. Kidolgoztuk az „Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság Iratkezelési Szabályzatát”, amely az ügyiratforgalmat, annak nyilvántartását és kezelését teljes egészében leszabályozta. A vezetés számára átláthatóbbá vált az előadói munkanapló bevezetésével az ügyintézők leterheltségének vizsgálata.
- A Zempléni Területi Osztályt felállítottuk, a személyi állományt szakemberek foglalkoztatásával és a közmunka program lehetőségeinek kihasználásával megerősítettük. A szervezeti átalakítás a zempléni tájegységgel kapcsolatos tevékenységünkben kiugró fejlődést eredményezett, amely elsősorban a természetvédelmi területkezelés és az erdőgazdálkodási tevékenységben jelentkezett. A területkezelési és erdészeti tevékenység tervezése 2013. évben már tájegységenként illetve területi osztályonként (Aggteleki Területkezelési Osztály, Zempléni Területkezelési Osztály) történt, amely elősegítette a tervezési, irányítási és felelősségi rendszerek hatékonyabb működtetését, a tájegységek közötti aránytalanságok csökkentését az erőforrások biztosítása terén. .
- Kialakítottuk a közmunkaprogramban történő foglalkoztatás tervezésének, végrehajtásának rendszerét, 2013. évben ennek köszönhetően az ezzel kapcsolatos feladatok végrehajtása szervezetebbé, eredményesebbé vált. A foglalkoztatásban az eddigieknél hatékonyabb, rugalmasabb konstrukciókat alkalmaztunk, egyes helyeken munkaidőkeret bevezetésével is biztosítottuk a személyi erőforrás allokációját.
- A szervezeti rendszer fejlesztése érdekében pályázatot nyújtottunk be az Államreform Operatív Programban (ÁROP-1.2.18/A-2013).

2. AZ ELŐIRÁNYZATOK ALAKULÁSA

2.1. A főbb kiadási tételek feladatteljesítéssel összefüggő alakulásának bemutatása, részletezve a kiemelt tételeken belül elsősorban azon tételleket, ahol az előző évi eredeti, illetve módosított adatokhoz képest jelentős változás vagy eltérés tapasztalható

A módosított előirányzat az eredeti előirányzatunk 227%-át érte el. A túlteljesítés a következők miatt állt elő:

- A tárgyév során jelentős volt a nem tervezett támogatásértékű működési és felhalmozási bevételünk.
- Saját bevételi többletünk - ennek egy része ÁFA bevétel, amit a többi bevétel és kiadás növekedése indukált.

2.1.1. Az előirányzatok évközi változásainak, illetve a tényleges teljesítéseket befolyásoló főbb tényezőknek bemutatása.

Az előirányzat módosítások (eFt):

I. Országgyűlés hatáskörben	
<i>Bevételi előirányzat</i>	0
<i>Kiadási előirányzat</i>	0
II. Kormányzati hatáskörben	
<i>Bevételi előirányzat</i>	-2 407
- Költségvetési támogatás	-2 407
<i>Kiadási előirányzat</i>	-2 407
- Személyi juttatások	10 704
- Munkaadókat terhelő járulék	2 889
- Dologi kiadások	-16 000
III. Irányító szervi hatáskörben	
<i>Bevételi előirányzat</i>	272 581
- Intézményi működési bevételek	231 031
- Központi, irányító szervi támogatás	41 550
<i>Kiadási előirányzat</i>	272 581
- Személyi juttatások	60 684
- Munkaadókat terhelő járulék	16 385
- Dologi kiadások	92 948
- Egyéb működési célú kiadások	10 050
- Beruházások	92 514
IV. Intézményi hatáskörben	
<i>Bevételi előirányzat</i>	494 679
- Működési célú támogatásértékű bevételek	413 825
- Felhalmozási célú támogatásértékű bevételek	20 529
- Előirányzat maradvány	60 325

Kiadási előirányzat	494 679
- Személyi juttatások	108 149
- Munkaadókat terhelő járulék	19 122
- Dologi kiadások	294 464
- Egyéb működési célú kiadások	-7 680
- Beruházások	80 624
MINDÖSSZESEN	764 853

Az előirányzat túlteljesítésünk nagyrészt kötött felhasználásra, egyszeri jelleggel megvalósított feladatok, projektek következtében állt elő, de előirányzat módosításokat hozott maga után a közmunka program is.

2.1.2. A személyi juttatások előirányzatának alakulása, a létszámváltozások, illetve az ahhoz kapcsolódó személyi juttatási előirányzatok alakulása, az előző évhez viszonyított átlagilletmény (juttatás) változás.

Személyi juttatásainknál és a munkaadókat terhelő járulékainknál a módosított előirányzat meghaladta az eredetit - 173 illetve 158% -, melynek fő oka, hogy itt szerepelnek a közmunka program keretében foglalkoztatott dolgozók bér és járulék költségei is.

Cafetéria rendszer keretében az állandó létszám részére a bruttó 200 000 Ft/fő összeg kifizetése történt meg. Az egyen ruházatot nem kapó dolgozók részére 150 000 Ft/fő összegben ruházati költségtérítés került kifizetésre.

Az éves átlagléttség levezetése:

A foglalkoztatás jogcíme	Létszám/foglalkoztatás ideje	Átlag (fő)
Engedélyezett létszám terhére	81 fő 12 hónapig	81
Közmunka program keretében	4 projektben	89
Munkaszerződéssel foglalkoztatottak (pályázati forrás)	14 fő	14
Összesen		184

Az 1 főre eső juttatások némi emelkedést mutatnak (eFt/fő):

Megnevezés	2012	2013	Index (%)
Rendszeres személyi juttatás	1905	2008	105,4
Összes személyi juttatás	2148	2316	107,8

A minimális emelkedéssel az egy főre eső juttatások összege elérte a 2011 évit.

KÖZFOGLALKOZTATÁS

2013 évben is éltünk a közmunka program által nyújtott előnyökkel

Alapfeladatok, személyi feltételek

Az év során folytatódtak a közmunka programok, amelyek a több zökkenő ellenére is hozzájárultak az ANPI eredményeihez.

A novembertől induló téli közmunka program is késett, a 100 fős tervezett létszámból évvégéig csak 89 főt sikerült eddig feltölteni.

ANPI 2013 közmunka támogatása

Megnevezés	Támogatás (Ft)	Előleg (Ft)	Létszám (fő)
2012. évi	11 257 863		
2013.03.01-08.31	80 773 620	-	105
2013.09.06-10.31	11 706 656	-	52
Műemlékes	1 292 162	6 291 900	10
Téli közmunka 2013.11.01-2014.04.30	8 381 108	17 644 817	100
Összesen	113 411 409	23 936 717	

A foglalkoztatási kötelezettség ideje alatt fluktuáció volt, ennek oka: előnyösebb munkaviszony létesítésének lehetősége, hiszen ha valaki nem közfoglalkoztatott jogviszonyban áll alkalmazásban, akkor több a minimál bér, és valamint több nap szabadság is jár neki. Aki közfoglalkoztatásban kényszerül dolgozni hátrányosabb helyzetbe kerül, mint egy egyszerű munkaszerződéses dolgozó, mint bér, mint szabadság terén, a munkaideje viszont neki is ugyanúgy napi 8 óra. Sok dolgozónál problémát jelent, hogy a drága buszköltség miatt megelőlegezze az útiköltséget, a munkabéréből. Ezen problémák enyhítése érdekében jelentős összegeket költöttünk a munkásszállításra, illetve gépjárművek bérleti díjára.

Országos Közfoglalkoztatás 2013.03.01 -10.31

Költségek megnevezése	Megítélt támogatási összeg	Ténylegesen felhasznált összeg
Költségek		
1. Foglalkoztatni kívánt álláskeresők bére	66.515.002	66.453.784
2. Foglalkoztatni kívánt álláskeresők járuléka	8.979.637	8.971.373
3. A munkába járással kapcsolatos utazási költségtérítésről szóló jogszabály szerint a munkaadót terhelő utazási költség	884.000	770.103
4. Munkaruha és egyéni védőeszközök költsége	2.048.300	2.048.300
5. Közfoglalkoztatottak szállításának költsége	5.018.680	5.018.680
6. Kis értékű tárgyi eszközök összesen:	624.622	624.622
7. Tárgyi eszközök költsége	6.323.826	6.323.826
8. Foglalkoztatás egészségügyi vizsgálat költsége	199.500	199.500
9. Szervezési, irányítási költségek	1.970.088	1.970.088
Összesen I. (1+9 sor):	92.563.655	92.380.276

A munkásszállítás, illetve a munkabajárás arányát nem lehet előre megmondani (befolyásolhatja: munkavégzés helye-lakóhely távolsága, megközelíthetősége, tömegközlekedés, stb). A szerződésben leírt feltételeket időre teljesítettük, a támogatási összegből a munkabér kategóriából fennmaradt 77.646 Ft, melyet az időszak alatt történő fluktuáció okozza.

Elvégzett feladatok, eredmények

Műemlékes közfoglalkoztatási program

Műemlék környezetének karbantartása, helyben lévő eredeti építőkö anyagok osztályozása, rendezése.

Korábbi régészeti feltárások leletanyagának számítógépes nyilvántartásának elkészítése. Faragott kövek raktárának rendezése.

A műemlékkel kapcsolatos igazgatósági dokumentumok számítógépes nyilvántartásának elkészítése.

A tevékenység 2014. évben folytatódik, legjelentősebb tervezett elemei állagmegóvási terv elkészítése és engedélyezése, régészeti feltárási engedély megszerzése, a feltárás és állagmegóvási tevékenység elvégzése.

Országos közfoglalkoztatási program

A közmunkások az ANPI alábbi munkákban vettek részt:

- gyepterület kezelése, legelőápolás-szárzúzás, bálaszállítás, gépjavítási, karbantartási munkák elvégzése;
- állattartó épületek és az állattartáshoz szükséges eszközök felújításai, karbantartási munkái; ANPI ló állatállományának mindennapi takarmányozása, kezelése, ellátása, legeltetése, lovak képzése, betanítása;
- erdőgazdálkodási tevékenységek: erdei turista útvonalak ellenőrzése, fészektérképezés, illegális fakitermelések felderítése, erdészeti vadkár felmérése, akác sarjak levágása, erdőőrzés, erdőhatárok kijelölése, erdészeti határjelek festése, jelölés és becslés fakitermelési munkákhoz; csemeteültetés
- Zempléni területek esetében: folyamatos erdősítések ápolása, inváziós növényfajok (parlagfű, gyalogakác, amerikai kőris) visszaszorítása; utak karbantartása
- az épületek és a hozzá tartozó területek takarítása, karbantartása esetlegesen a felújítási munkák elvégzése, szemétszedés, tanösvények takarítása, stb.
- Irodai adminisztrációs munkák, feladatok ellátása, osztályokhoz tartozó leltárok, nyilvántartások vezetése; adminisztrátori munkák elvégzése
- Erdei iskolai programokban való részvétel, táborok szervezése, egyéb környezeti nevelési, oktatási feladatokban való részvétel. Túraszervezés, túravezetés, tájházak bemutatása, és egyéb programokban való részvétel
- Az ANPI kezelésében levő épületállomány fenntartási-karbantartási munkái (vízelvezető csatornák és árkok tisztítása, egyéb földmunkák, járdák felújítása, tetőjavítás, kerítésépítés és javítás, festés, kisebb építési munkák, stb.), épületek és környezetük takarítása, őrzése.
- Rendezvények esetén, sátor állítása, építése, szállítása, forgalom irányítás, stb.

Tapasztalatok

Műemlékes közfoglalkoztatási program

A program minden elemében pozitív hozadékkal bír. Az ANPI kezelésben lévő országos jelentőségű műemlék állagmegóvására, kutatására az ANP Igazgatóság saját forrással nem rendelkezik. Így a rendelkezésre bocsátott forrás mindenképp előnyös a műemlék gondozása szempontjából. A tevékenység során 10 fő foglalkoztathatása biztosított, ami enyhíti a térség foglalkoztatási problémáját.

A program emelt szintű dologi finanszírozást is jelent, ami nagyban segíti a műemlék megóvásának ügyét.

Országos közfoglalkoztatási program

A tervezett tevékenységek elvégzésének jó része időjárás függő, ez befolyásolta az aktuális létszámot is, így a fenti feladatok pontos ütemezése nagyon nehéz volt.

Javaslatok

Műemlék gondozás startmunka program az eddigi tapasztalatok alapján beváltotta a hozzáfűzött reményeket. Fenntartása a továbbiakban is indokolt, és szükséges. A támogatás intenzitása során – amennyiben arra van lehetőség – az átlagos létszám szerinti működés kialakítása javasolt a támogató Belügyminisztérium felé.

A tárgyévben létszámcsökkentést nem valósítottunk meg.

2.1.3. A dologi kiadások előirányzata változásának bemutatása, feltüntetve a takarékosági intézkedéseket is. A dologi kiadások összetételének vizsgálata 2013-ra nézve, illetve az ebben bekövetkezett változások levezetése az 2011-2013. között. A tartozásállomány évközi alakulásának, a változás okainak bemutatása.

A dologi kiadásaink közül jelentős összeget képviselnek a következő tételek:

- Hajtó - és kenőanyagok beszerzése
A magas költség oka az anyagbeszerzési helyek nagyobb távolsága, a sok értekezlet és rendezvényen való részvétel, a tömegközlekedés hiánya miatt a munkásszállítás saját gépjárművekkel történő megvalósítása, valamint a saját vagyongazdálkodási területek részarányának növekedése, és az ezzel összefüggő vagyongazdálkodási feladatok ellátása. A költségeken némileg enyhített - a 2 éve húzódó - mobil üzemanyag kutunk szeptemberi átadása.
- Egyéb készletbeszerzés
Itt szerepelnek a forgalmazott termékeink beszerzésének költségei is, melynek egy része értékesítésre került, így bevételeink között szerepel, más része, pedig raktári készleten maradt, valamint a takarmány, tisztítószer és karbantartási anyagok költségei.
- Nem adatátviteli célú távközlési díjak
A mobiltelefon költség szerepel itt legnagyobb volumennel. Ennél a tételnél jelentős megtakarításokat értünk el a szolgáltatóval újrakötött szerződés jóvoltából.
- Gázenergia szolgáltatás díja
Ez a költségtétel épületeink (irodák, szállás- és bemutatóhelyek) fűtése és használati melegvíz előállítására vonatkozóan felmerült vezeték nélküli gáz költségeit tartalmazza.
- Villamosenergia-szolgáltatás díja
Ennél a költségtételnél a legnagyobb volumennel a Baradla-barlang és a Vöröstói látogatóközpont (villamos fűtés) villamos energia költsége szerepel a tényleges fogyasztás mellett a lekötött teljesítménydíjak is magas részarányt képviselnek. A 2013-ban megvalósult LED-es barlangvilágítás megvalósítása megteremtette az alapot a szolgáltatóval kötött szerződéseink módosítására, amiktől további költségcsökkenést várunk.
- Víz- és csatorna díjak
Ez a költségtétel az irodák, szállás- és bemutató helyek víz- és csatornadíját tartalmazza, a költségtétel jelentős volumenét az okozza, hogy az országos átlagot messze meghaladja a szennyvíz fajtájú költsége.
- Karbantartási, kisjavítási szolgáltatás kiadásai
Itt elsősorban járműveink, kisebb részben épületeink javítási, karbantartási költségei szerepelnek, az előbbihez nagyban hozzájárul a járműparkunk elöregedettsége és az utak állapota is.

➤ Egyéb üzemeltetési, fenntartási szolgáltatási kiadások

Ez képezi dologi kiadásaink közül a legnagyobb tételt. Itt szerepelnek többek között az idegenforgalom következtében fellépő mosatás és hulladék szállítás, továbbá a posta, a különböző rendezvényeinken fellépők fellépési, a nyomda, a különböző tervek, tanulmányok költségei, továbbá a tűzvédelem, munkavédelem, marketing tevékenység, a belső ellenőrzés, az erdőgazdálkodás, valamint a vállalkozókkal végzett területkezelés kiadásai, az utóbbi tételnél a 2013 első negyedévében megvalósult mezőgazdasági KEOP pályázat (gépbeszerzés) várható a jövőben költség csökkenés.

A dologi kiadásaink jelentős tételeinek 2011-2013 közötti alakulását az alábbi táblázat szemlélteti:

Megnevezés	2011	2012	2013
Hajtó-és kenőanyag beszerzése	21 900	25 887	32 608
Egyéb anyagbeszerzés	24 915	26 953	44 885
Nem adatátvételi célú távközlési díjak	11 319	6 912	6 972
Gázenergia-szolgáltatás díja	13 172	14 702	14 300
Villamosenergia-szolgáltatás díja	22 414	21 783	20 608
Víz és csatornadíjak	5 060	2 509	2 951
Karbantartási, kisjavítási szolgáltatás kiadásai	9 375	14 624	16 195
Egyéb üzemelt., fenntart. szolgáltatás kiadásai	130 150	81 868	269 409

Dologi és egyéb folyó kiadásaink csökkentése érdekében az alábbi intézkedéseket valósítottuk meg:

- Mobil üzemanyag kutunk 2013 augusztusától üzemel, így a gázolaj költségein kb. 10%-os megtakarítást sikerül elérnünk.
- Mobil telefonhasználat szolgáltatási szerződés módosítása (a 2011-ben jelentős költség megtakarítást okozó szerződést módosítottuk, ezzel sikerült elérni minimális költségnövekedés mellett az illetékességi területünk 100%-os lefedettségét), bár itt a megtakarításunk csökkent, mivel a szolgáltató október 1.-vel az ÁSZF módosításával bevezette a kapcsolási díjat.
- LED-es világítás kialakítása következtében módosítottuk a villamos energia szolgáltatóval a szerződésünket (jelentős csökkentésre volt lehetőségünk a barlangok esetében a lekötött teljesítmény csökkentésére)
- Tervszerű megelőző karbantartás (folyamatosan végeztük így elkerültük az épületgépészeti és gépjárművek meghibásodásából eredő váratlan kiadásokat).

Persze a takarékosagra a jövőben is szükség van mivel 2014-re is számos jelentős kiadással járó reánk erőltetett, előre nem tervezhető kiadásban lesz részünk (pl: pénztárgépek cseréje, kötelező képzés, új integrált program bevezetése mellett a régit is működtetnünk kell stb.). Amely kötelező tevékenységek jelentős többlet feladatot is rónak intézményünk dolgozóira.

A dologi és egyéb folyó kiadásaink módosított előirányzata az eredeti előirányzat 258%-át érte el. A tárgyévben is jelentős volt az üzemanyag, energia és a szolgáltatások árnövekedése, jelentős volt működési pénzeszközátvételünk pályázatok következtében, valamint az ÁFA kiadásaink, a növekedés nagyrészt ezek miatt állt elő.

Ingatlanok értékesítésére a tárgyévben nem került sor, így ezzel kapcsolatos befizetési kötelezettségünk nem keletkezett.

2013-ban pénzeszköz átadást nem teljesítettünk, alapítványt nem támogattunk.

2.1.4. A felhalmozási kiadások előirányzatának alakulása, az eredeti előirányzathoz képest a változások okai. A felújítások és beruházások (beleértve a folyamatban lévőket is) tételes bemutatása, indoklása, összefoglalása (a mellékelt táblázat szöveges összefoglalása).

Nagyobb beruházásainkat 2013-ban felhalmozási bevételből, költségvetési támogatásból előirányzat maradvány igénybevételéből és saját bevételből valósítottuk meg.

2013-ban intézményi beruházásunk teljesítése 196 931 eFt volt, a beruházásainkat a H/2 táblázat tartalmazza, amelyeket részletesebben az alábbiakban mutatunk be (eFt):

Forrás megnevezése/ beruházás	Immat. javak	Földter.	Egyéb ingatlanok	Gépek, berend.	Ügyvitel- szám.tech.	Járművek	Tenyész- állatok	Összesen
Barlangvilágítás KEOP			31 068					31068
Bodrozug KEOP	5251		310					5561
Barlang Interreg				19000				19000
Farkas Interreg				7080	924			8004
Hernád Interreg	1845			8814	5820	2451		18930
Sajó Interreg	1845			9810	5157	2372		19184
Pannon magbank LIFE				19946				19946
Svájci alap				1733	200			1933
Közmunka				6070		433		6503
Rönkfaházak			18 887					18887
Egyéb forrás (visszaigényelhető ÁFA összeggel)	388	12891	16 792	3141		11558	3145	47915
Összesen	9329	12891	67 057	75594	12101	16814	3145	196931

A táblázatból látható, hogy beruházásaink nagy része pályázati forrásból valósult meg és eszközbeszerzésre irányult. A pályázataink részletes bemutatását a 2.2.4 pont tartalmazza.

A 2012-ben megkezdett barlangvilágításos KEOP keretében a barlangjaink lámpáinak cseréjét (LED-es lámpákra) valósítottuk meg, amely barlangvédelmi és energetikai szempontból is kedvező volt.

Az INTERREG-es pályázatok keretében szoftverek, kisebb berendezések, számítástechnikai eszközök és motorcsónakok beszerzése történt meg.

Szintén a tárgyévben került beszerzésre és beszerelésre a Pannon Magbank projekt keretében a hűtő berendezés az Esztramos-hegy volt robbantó anyagraktárában.

A Svájci alap keretében denevér detektor, míg a közmunka pályázatból területkezeléshez és karbantartáshoz szükséges gépek beszerzését végeztük.

Az aggteleki rönkfaházak kivitelezőjével szemben indított perünk kedvezőtlen zárása miatt további kifizetéseket kellett tennünk.

Egyéb forrás soron szerepelnek a költségvetési támogatásból megvalósult földvásárlásaink, valamint a saját forrásból fizetett visszaigényelhető ÁFA összegeken felül a szintén saját forrású, kisebb, a folyamatos működéshez szükséges gép, berendezés használt terepjáró illetve a hucul ménes vérvonallal frissítéséhez szükséges tenyészállatok beszerzése.

2013-ban nem végeztünk egyéb felhalmozási célú pénzeszköz átadást és központi beruházást sem.

Intézményünknel lakásépítés, lakásvásárlás támogatására sem került sor.

2.1.5. Egyéb működési célú támogatások (pénzbeli juttatás, pénzeszközátadás, támogatás értékű kiadások) felhasználásának bemutatása.

2013 évben ilyen jellegű kiadásokat nem teljesítettünk.

2.2. Bevételek alakulása, jellege, típusai bemutatása, rendszerezése:

2.2.1. A közhatalmi és intézményi működési bevételek elemzése, főbb tételeinek bemutatása. Az esetleges felhalmozási bevételek rövid bemutatása.

Saját bevételeinknél túlnyomórészt az idegenforgalomból (barlang látogatás, szállás, ajándéktárgy árusítás, lovasturisztika), faértékesítésből és haszonbérleti díjakból származnak, de jelentős a vadászatból származó bevétel is. 2013-ban az erdőgazdálkodás bevétele 40%-kal felülmúlta a Baradla - barlang bevételét.

2013-ban a főbb bevételi forrásaink az alábbiak voltak (eFt):

Aru, készlet értékesítés	14 287
Erdőgazdálkodás	131 602
Vadhús értékesítés	2 201
Vadászat	6 970
Vadászati bérlet	10 574
Baradla barlang	93 491
Rákóczi barlang	3 706
Allattani értékek bemutatása	4 724
Ló értékesítés	7 098
Tengerszem Oktatóközpont	8 153
Szalamandra-ház	7 914
Kövirózsaház	2 352
Kúria Oktató Központ	1 839
Zemplén Tájház	1 258
Zemplén vízi-túra	1 213
Épület bérbeadás	7 062
Terület használat	1 924
Haszonbérleti díjak	51 118

Az Igazgatóság az eredeti 291 899 eFt bevételi előirányzatát 951 246 eFt-ra teljesítette. Az eredeti előirányzat és a teljesítés adatai között az alábbi többletek adódtak (eFt):

Működési bevétel	229 678
Támogatási értékű működési bevétel	409 140
Támogatási értékű felhalmozásisi bevétel	20 529

Összességében megállapítható, hogy a bevételi többletek 65%-a pályázatok következtében realizálódott.

Bevételeink növelését nem a vagyon felélésével, hanem a vagyon megfelelő működtetésével értük el. Az erdőgazdálkodás bevételeinek jelentős növelése nem járt az őshonos fafajú erdők igénybevételeivel. A fakitermelés növelését az tette lehetővé, hogy az elmúlt évtizedben az erdészet mélyen a valós kapacitás, az indokolt termelési volumen alatt működött és a természetvédelmi-erdőgazdálkodási szempontból feltétlenül szükséges illetve indokolt erdőszerkezet átalakítások is elmaradtak, amelyeket pótolni kellett. A faértékesítés többlet bevétele döntően a Zempléni tájegységben a túltartott nemesnyárasok kitermeléséből és az inváziós illetve idegenhonos fafajok (amerikai kőris, vörös tölgy, akác) visszaszorítása során keletkezett.

Működési bevétel többlet

Annak ellenére, hogy a szolgáltatásokból származó bevételünk (idegenforgalom) 19 292 eFt-tal elmaradt a tervezettől, sikerült jelentős többletet elérnünk. A többlet 61%-a áru-és készletértékesítés (elsősorban faanyag), 27%-a bérleti díj bevétel növekedés, 15%-a pedig ÁFA bevétel növekedés következtében állt elő.

Támogatási értékű működési bevétel többlet

Ez a tétel 93%-ban pályázat, 6%-ban agrár támogatások 1%-ban pedig az árvízi munkák támogatása miatt állt elő. Ezen bevételeink egyszeri bevételként jelentkeztek, a felhasználása 94%-ban kötött felhasználásként került felhasználásra.

Támogatási értékű felhalmozási bevétel többlet

Ez a tétel 100%-ban pályázati pénz (KEOP) miatt keletkezett, a bevétel egyszeri jellegű és kötött felhasználású volt.

Összességében a bevételi tervünket jelentősen túl teljesítettük, azonban a saját bevételünkön belül a korábbi években „húzóágazatnak” számító idegenforgalom bevételeinél csak a csökkenést tudtuk megállítani, így ez innen származó bevétel, több mint 100 millió Ft-tal kevesebb a legjobb, 2007 évinél.

2.2.3. Az ÚMVP és HOP egyes jogcímeihez kapcsolódóan, illetve a Technikai Segítségnyújtás (TS) keretében realizált bevételek és felhasználásuk. A közvetlen európai uniós mezőgazdasági támogatások felhasználása.

Ilyen bevételünk a tárgyévben nem volt.

2.2.4. Egyéb külföldi és belföldi pályázati bevételek (támogatásértékű bevételek, átvett pénzeszközök) és azok felhasználásának bemutatása.

A 2013. évi pályázati projektek megvalósításáról az alábbi rövid áttekintést adjuk.

Értékkörző Magtárak – Műemlékek a turizmus szolgálatában		
HUSK/0801/131/0046		
<i>Projekt státusza</i> Projektzárás megtörtént		
<i>Teljes költségvetés:</i> 1.112,514 €	<i>Elszámolható költségek:</i> 1.112,514 €	
<i>A projekt megvalósításának kezdő napja:</i> 2009. 08. 01.	<i>A projekt befejezésének napja:</i> 2011. 09. 30.	<i>Projekt végső zárása:</i> Nr
<p>A bódvaszilasi, műemléki oltalom alatt álló magtár ökoturisztikai célú újrahasznosítás érdekében történő rekonstrukcióját valósította meg az ANPI a pályázati konstrukció segítségével. A támogatást a pályázó az épület teljes körű felújítására, a kiállítási installáció, a működtetéshez szükséges további eszközök biztosítására, valamint a projekt nyilvánosságára fordította. A mintegy 1500 m²-es épületben, Művészetek Magtára néven nyitotta meg kapuit Közép-Kelet-Európa legnagyobb természetművészeti központja (kiállító- és alkotó terekkel, apartmanokkal, büfével, kiszolgáló helyiségekkel).</p> <p>A pályázat pénzügyi lezárása megtörtént 2013-ban.</p>		

Közös és tradicionális fajta méneseinek lovas és ökoturisztikai együttműködése

HUSK/0801/131/0037

Projekt státusza
Projektzárás megtörtént

Teljes költségvetés:
292.372,51 €

Elszámolható költségek:
292.372,51 €

*A projekt megvalósításának
kezdő napja:*
2009. 09. 01.

*A projekt befejezésének
napja:*
2012. 04. 30.

Projekt végső zárása:
nr

A fejlesztés globális célja a hucul kislovas rendezvények, a hozzá kötődő turizmus és sportélet minél jelentősebb elterjesztése, a lovasturizmus paletta kiszélesítése, a huculos szervezetek együttműködésének megszervezése. A fenti célok érdekében vállalta az ANPI a ménistálló felújítását és a szolgáltatások megvalósításához szükséges eszközök beszerzését.

Az új eszközök beszerzése az eredményes közbeszerzési eljárásnak köszönhetően részben teljesült: társaskocsik, díjhajtó kocsi, maratonkocsi, mobilbox, lovarda sátor, rendezvény sátor, fogatszerszámok rendelkezésre állnak.

2012. I. negyedévében megvalósított feladatok:

- lovas eszközök beszerzése
- technikai eszközök beszerzése (laptop, pénztárgép)
- kommunikációs tevékenységek (megjelenés nyomtatott sajtóban, internetes aloldal)
- maraton lovas túraútvonal terveztetése
- lovas pihenők kialakítás (5 helyszínen)
- a kiszolgáló helyiségek felszerelésének elkészítése (öltöző szekrény és pad).

Az ANPI hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében tervezte kiválasztani a ménistálló felújítására a kivitelezőt, azonban a közbeszerzési eljárás és az ismételt közbeszerzési eljárás eredménytelen lett, mivel azokra ajánlat nem érkezett be.

A projekt teljes körű (záró) ellenőrzését 2012. december 11-én hajtotta végre a VÁTI, az ellenőrzés hiányosságot nem tárt fel. Projektzárás (záró csomag benyújtása) megtörtént.

Új rönkfaházak építése a Baradla kemping területén – Egy világörökséghez méltó szálláshelybázis kiakítása

ÉMOP-221-2008-0019

Projekt státusza
projektzárás megtörtént

Teljes költségvetés:
108.319.258 Ft

Elszámolható költségek:
46.648.058 Ft

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2009. 04. 01.

A projekt befejezésének napja:
2012. 12. 31.

Projekt végső zárása:
2012.03.30.
(ZPEJ benyújtása)

Az ANPI által megvalósított pályázati program közvetlen célja az aggteleki Baradla Kemping világörökséghez méltó szálláshelybázis fejlesztése. A fejlesztés keretében elbontásra került 7 db kisház, helyükre kialakításra került 6 db, egyenként 7 fő befogadására alkalmas, téliesített rönkfaház – melyek közül 1 akadálymentes kivitelben készült. A támogatás lehetőséget biztosított a bútorzat beszerzésére, a hűtőszekrény és a mikrohullámú sütő beszerzésére és a kommunikációs eszközök biztosítására.

Az ANPI a műszaki ellenőrt önerőből finanszírozta, ahogy az elszámolással kapcsolatos felmerült problémák tisztázása érdekében bevont igazságügyi szakértőt, valamint a thermovíziós vizsgálat díját is.

Bár a projekt zárása folyamatban (a záró csomag benyújtása megtörtént), a kivitelezővel történő elszámolás peres úton megtörtént.

A barlangokban egykor kialakított világítási rendszerek energiatakarékos, a lámpaflóra kialakulását és terjedését minimalizáló átalakításának megvalósítása az Aggteleki Nemzeti Park területén

KEOP-312/2F/09-2010-0022

Projekt státusza
Megvalósult

Teljes költségvetés (Tsz szerint):
198.000.000 Ft

Elszámolható költségek:
198.000.000 Ft
Ebből az ANPI felhasznált:
154.588.000 Ft

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2011. 06. 01.

A projekt befejezésének napja:
2013. 02. 15.

Projekt végső zárása:
2013.04.14.

A megvalósítás alatt álló projekt célja az élettelen természeti értékekhez kapcsolódó élővilág hatékony és korszerű megőrzése, rehabilitációja – ezen belül a barlangokban egykor kialakított világítási rendszerek energiatakarékos átalakítása, valamint az érintett barlangokban kialakult lámpaflóra terjedésének minimalizálása, megakadályozása az alábbi helyszíneken:

- a Baradla-barlang aggteleki kivilágított szakasza;
- a Baradla-barlang Vörös-tó – Jószaftó közötti kivilágított szakasza;
- a Vass Imre-barlang kivilágított szakasza;
- a Rákóczi-barlang kivilágított szakasza.

A kivitelezési munkálatok ellátására az ANPI hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárás keretében választja ki a Kivitelezőt, az eljárás folyamatban (az ajánlattételi határidőre 3 ajánlat érkezett, a tárgyalás időpontja: 2012. 06. 07.). A közbeszerzés VM általi auditálása időben elhúzódtott, így a projekt zárásának időbeli módosítása szükséges. A módosítási kérelem (mely a belső ütemezésre, valamint ehhez kapcsolódóan a kifizetések előrejelzésére irányul) benyújtása megtörtént, az elbírálásról még válasz nem érkezett.

A közbeszerzési eljárás keretében kiválasztott vállalkozó a feladatait szerződés szerűen teljesíti, a Vass Imre-barlang és a Rákóczi-barlang lámpatesteket érintő rekonstrukciója megtörtént, a Baradla-barlangban a munkálatok folyamatosan zajlanak. Az új lámpatestek kiválasztása, a próbavilágítások a természetvédelmi szakértő és az ANPI munkatársainak folyamatos monitorozása mellett teljesültek.

A műszaki átadás-átvételi eljárás 2013. 01. 18-án zárult le, a záró PEJ és Kifizetési Kérelem elfogadásra került, a projekt lezárult.

Vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén

KEOP-7312/09-2010-0037

Projekt státusza
Megvalósult

Teljes költségvetés:
45.886.200.Ft

Elszámolható költségek:
45.886.200Ft

*A projekt megvalósításának
kezdő napja:*
2011. 07. 07.

*A projekt
befejezésének
napja:*
2012. 12. 31.

Projekt végső zárása:
2013.03.31.

Az előkészítő munkálatok lebonyolítására irányuló projekt célja a vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén, mely magában foglalta a terület vízellátásának javítását, valamint szabályozhatóvá tételét, ezáltal természeti állapotának hatékony megőrzését és helyreállítását.

Az előkészítő tevékenységek a Támogatási Szerződésben foglaltak mentén teljesültek. A VM általi előzetes jóváhagyás időbeli elhúzódása miatt a tervezői feladatok közbeszerzése késve indult meg, mely jelentősen befolyásolja a belső ütemezést.

A projekthez kapcsolódó kifizetések megtörténtek.

Vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén

KEOP-312/2F/09-11-2013-0017

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
829.285.198 Ft

Elszámolható költségek:
829.285.198 Ft

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2013. 12.01.

A projekt befejezésének napja:
2015. 05. 30.

Projekt végső zárása:
2015.08.30.

Az előző projekt keretében előkészített pályázat megvalósítása zajlik ennek keretében.

A 2013. IV. negyedévének legfontosabb feladata az első forduló pályázat keretében előkészített pályázati program – melynek középpontjában a Bodrogzug vízellátásának javítása, valamint szabályozhatóvá tétele, s ezáltal természeti állapotának hatékony megőrzése és helyreállítása áll – Támogatási Szerződésének előkészítésével kapcsolatos ügyintézés volt.

Összhangban a hazai természetvédelem stratégiai célkitűzéseivel, jelen pályázati program fontos célkitűzéseként tartja számon a természetvédelmi kezelést igénylő NATURA 2000 védett, fokozottan védett természeti területek ökológiai potenciáljának megőrzését – ezt a célt támogatja a vizes élőhelyek vízpótlásának javítása a Bodrogzug területén. A projekt komplex célkitűzése az országos jelentőségű védett és Ramsari egyezményes bodrogzugi terület, mint értékes vizes élőhely megőrzése, fenntartása – ezzel összefüggésben őshonos, védett növény és állatfajok védelme. A cél eléréséhez a következő tevékenységek megvalósítását tervezi az ANPI:

- A nyárigát egyes szakaszainak visszabontása Olaszliszka Bodrogkeresztúr és Tokaj térségben
- A nyárigát építésekor megszüntetett (áttöltött), vagy feliszapolódott erek, csatornák helyreállítás
- Csatorna átereszek helyreállítása, illetve bontása
- A nyárigátba beépített, meglévő műtárgyak rekonstrukciója, átépítése, bontása
- Új átereszek építése
- Csónakzilip építése
- Mederátjárók építése
- Vadmenekítő dombok építése
- Madármegfigyelő torony építése
- A Bodrogzug vízitúra tanösvény tábláinak aktualizálása és kiegészítése.

A feladatellátás megkezdődött, a közbeszerzési tanácsadó projektbe vonása megtörtént, a közbeszerzési dokumentáció KFF általi (ex-ante) ellenőrzése folyamatban van.

2013-ban a Támogatási Szerződés aláírásra került, megkezdődött a kivitelezésre irányuló közbeszerzési eljárás engedélyeztetése.

A nagytestű ragadozók (farkas, hiúz) élőhelyének felmérése és élettani vizsgálatuk alapján közös jegyzék megfogalmazása

HUSK/1101/221/0036

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
427 540,00 €

Elszámolható költségek:
427 540,00 €

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2012. 08. 01.

A projekt befejezésének napja:
2014.07. 31.

Projekt végső zárása:
nr

Az Aggteleki Nemzeti Park Igazgatóság és a Kelet-Szlovákiai Múzeum együttműködésében megvalósuló program célja a természeti értékek védelme, a Szlovákia felől Magyarországra visszatelepült őshonos nagyragadozók hazai ökológiai sajátosságainak vizsgálata, a határ régióban élő farkas és hiúz szubpopuláció összehangolt monitorozási módszerének kialakítása és alkalmazása; geológiai, biogeográfiai és klimatológiai szempontból egységet képező régió országhatárral megosztott két oldalát érintő természetvédelmi tevékenységek összehangolása, a feladatok összehangolása.

A program különlegessége a nagyragadozók monitoringja, melynek megvalósítását több módon tervezik a pályázó partnerek: rádiótelemetriás jelölés és nyomonkövetés, a téli nyomonkövetés során megtalált prédamaradékok becsapdázása, a terepi monitoringok során begyűjtött nagyragadozó ürülék- és vizeletmintából készült DNS vizsgálat, valamint a légi hőkamerás felvételek.

A projekt megvalósítása folyamatban van.

Az Aggteleki-karszt és a Szlovák-karszt világörökség barlangjainak kezelése

HUSK/1101/221/0180

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
528 720,00 €

Elszámolható költségek:
528 720,00 €

*A projekt megvalósításának
kezdő napja:*
2012. 12. 01.

*A projekt
befejezésének
napja:*
2014.05. 31.

Projekt végső zárása:
nr

Az ANPI és a SOPSR együttműködésében megvalósuló program célja az Aggteleki- és a Szlovák-karszt barlangjainak közös kezelését szolgáló hidrogeológiai kapcsolatok vizsgálata, a morfológia és élővilág felmérése, a felszíni eredetű szennyezések feltárása és megelőzése, az eddigi egyéni szakmai és tudományos kutatások eredményeinek átadása a partnerek között, illetve azok közös felhasználása az intézkedések megállapításához.

Az eredmények lehetővé teszik a világörökség részét képező összefüggő barlangrendszerek alaposabb megismerését, és ezzel hosszú távú fenntarthatóságát, kezelését.

A projekt jelenleg is folyik, mivel befejezésére határidő módosítást kértünk és kaptunk.

A Hernád mellékvízfolyásainak természetvédelmi célú felmérése az Európai Közösség által megfogalmazott Természetvédelmi irányelvekben foglalt előírásoknak, valamint a VGT céljainak megfelelően

HUSK/1101/221/0004

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
511.070,00 €

Elszámolható költségek:
511.070,00 €

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2012. 09. 01.

A projekt befejezésének napja:
2014.08. 31.

Projekt végső zárása:
nr

A projekt célja a Hernád folyó Szlovákia és Magyarország területére eső vízgyűjtőjén található víztestek és vizes élőhelyek természeti értékeinek hosszú távú megőrzése az utókor számára. A projekt elsődleges motivációja a Natura 2000 élőhelyhálózat, a Víz Keretirányelv, valamint a Kárpátok védelméről és fenntartható fejlesztéséről szóló keretegyezmény céljainak segítése. A Hernád magyarországi szakasza mentén található egyik legjelentősebb terület a Hernád-völgy és a Sajóládi-erdő. Ezen a területen kiemelt cél a közösségi jelentőségű fajok és élőhelytípusok természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása és helyreállítása. A projekt számos, a vízgyűjtőgazdálkodási tervezés peremfeltételeit és kimenetét meghatározó információt állít elő a projektterület víztesteinek állapotáról, a terhelések helyéről, jellegéről, hatásáról.

A projekt megvalósítása folyamatban van.

A Sajó vízgyűjtő vízforrásainak és vizes élőhelyeinek az élőhelyvédelmi irányelvnek megfelelő, természetvédelmi célú felmérése

HUSK/1101/221/0063

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
575.409,00 €

Elszámolható költségek:
575.409,00 €

*A projekt megvalósításának
kezdő napja:*
2012. 09. 01.

*A projekt befejezésének
napja:*
2014.08. 31.

Projekt végső zárása:
nr

Az ANPI és a SOPSZR együttműködésében megvalósuló program célja a Sajó folyó Magyarország területére eső vízgyűjtőjén található felszíni víztestek és vizes élőhelyek hosszú távú megőrzése az utókor számára.

A projekt számos, a vízgyűjtőgazdálkodási tervezés peremfeltételeit és kimenetét meghatározó információt állít elő a projekterület víztesteinek állapotáról, a terhelések helyéről, jellegéről, hatásáról. Az információk közvetlenül felhasználásra kerülhetnek a vízgyűjtőgazdálkodási tervek megvalósítása során annak érdekében, hogy a VGT-ben meghatározott intézkedések ténylegesen költséghatékonyan javítsák a felszíni víztestek ökológiai állapotát, miközben elősegítik a vízkészlettel történő fenntartható gazdálkodást. A projekt eredményei és az eredmények értékeléséből származó információk közvetlenül felhasználhatók lesznek a Natura 2000 fenntartási tervek elkészítéséhez.

A projekt megvalósítása folyamatban van.

Természetvédelmi területkezelés a védett természeti értékű gyepek megőrzése érdekében

KEOP-320/11-2012-0027

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés:
249.992.328 Ft

Elszámolható költségek:
249.992.328 Ft

*A projekt megvalósításának
kezdő napja:*
2013.02.12.

*A projekt
befejezésének
napja:*
2013.12.31.

Projekt végső zárása:

A projekt célja az értékőrző gyepek fenntartása (különös tekintettel a takarmány és az abrak előállítására) érdekében megvalósítandó, a hagyományos agrárkultúra által kialakított, egyedi tájértéknek minősülő, védett természeti értéket őrző gyepek, legelők, kaszálók visszaállításához és fenntartásához kapcsolódó **élőhelykezeléshez szükséges**, a megfelelő infrastruktúra fejlesztése – egyrészt a természetvédelmi területkezelés megvalósítása, másrészt pedig a területkezelési céllal tartott állatokat telepének üzemeltetéséhez elengedhetetlen gépek és eszközök beszerzése. A projekt során közbeszerzési eljárás keretében megtörtént a gépek beszerzése, a kifizetés részben áthúzódott a 2014-es évre.

Pannon Magbank létrehozása a magyar vadonélő edényes növények hosszútávú, ex-situ megőrzésére

LIFE08/NAT/H/000288

Projekt státusza
Megvalósítás alatt

Teljes költségvetés (EU + VM + önerő):
969 090 €

Elszámolható költségek:
807 091 €
(ebből EU által támogatott rész: 401 737 €)

A projekt megvalósításának kezdő napja:
2010. 01. 01.

A projekt befejezésének napja:
2014. 12. 31.

Projekt végső zárása:

A projekt célkitűzése a Pannon biogeográfiai régió vadon élő edényes növényeinek ex-situ magbankban történő megőrzése, a természetes élőhelyen történő (in-situ) védelem biztonsági kiegészítéseként. Amellett, hogy megnöveli a biztonságot a veszélyeztetett populációk vagy ritka fajok természetes, eredeti élőhelyükről történő esetleges eltűnésük, illetve degradációjuk esetén, az ex-situ magbankok további lehetőségeket nyújthatnak a vadon élő populációk genetikai változásainak nyomon követésére, kutatási anyagokhoz biztosítanak hozzáférést anélkül, hogy az eredeti élőhelyre gyakorolt zavarás megnövekedne, valamint hozzájárul a növénytakaságok diverzitásának és stabilitásának fenntartásához használt tényezők átfogó vizsgálatához. A projekt magában foglalja: maggyűjtési stratégia kidolgozását, maggyűjtési útmutató szerkesztését, a maggyűjtés és magtárolás informatikai rendszerének kidolgozását, 800 edényes növényfaj magmintáinak begyűjtését és 3 helyszínen (köztük az ANP területén) hűtőtároló egységek kiépítését.

Az ANPI-nál, mint társult kedvezményezettél megvalósuló projektelemek és tevékenységek:

- C3b: Duplikátum minta tárolóhelynek kialakítása (hűtőegység kialakítása a Esztramos-hegy vágatóban)
- C6: Duplikátum magminták tárolása
- D2: Információs táblák kihelyezése a projekt területén
- D3c: Lakossági figyelemfelkeltés (kiállítás)
- D5: Érdekeltek tájékoztatása (workshopokon való részvétel)
- D7: Nemzetközi konferencián való részvétel
- E3: Részvétel a projekt Irányító Testületének munkájában
- E5: Kapcsolatépítés más projektekkel

A hűtőegység kialakítására irányuló közbeszerzési eljárás lezajlott, a kivitelezési munkálatok megtörténtek. A vállalt kiállítás 2014 év elején kialakításra kerül.

2.2.5. A követelésállomány (adósok, vevők, egyéb követelések) alakulásának bemutatása (lejárati szerinti), a követelések nyitó állományához viszonyított változások bekövetkezésének okai.

2010 évben vevői követeléseinket megosztottuk és két ügyvéd részére átadtuk behajtásra, ennek valamint a felszólítások rendszeres kiküldésének köszönhetően sikerült a követelés állományunkat elfogadható szinten tartani.

A vevői követelés állományunk 32 887eFt-ról 28 276eFt-ra csökkent az alábbiak szerint (eFt):

Összes követelés:	2013.01.01	2013.12.31
Előző évi követelés	11 730	15 231
Tárgy évi követelés	35 057	29 531
Összesen:	46 787	44 762
Értékvesztés	2013.01.01	2013.12.31
Előző évi értékvesztés	11 729	13 838
Tárgy évi értékvesztés	2 170	2 648
Összesen:	13 899	16 486

2.3. A költségvetési támogatás alakulása 2011-2013. között.

Megnevezés	2011	2012	2013
Költségvetési támogatás	249 252	277 957	349 253
Ebből működési költségvetési támogatás	238 220	237 957	278 953

2.4. Előirányzat-maradvány

2.4.1. A 2012. évi előirányzat-maradvány főbb felhasználási jogcímei kiemelt előirányzatonként, a felhasználást befolyásoló tényezők bemutatása

A tárgyévet megelőző időszakban keletkezett előirányzat maradvány terhére a jóváhagyott összegnek megfelelően végeztük el a maradvány előirányzatosítását. Az összeg felhasználását az előző időszak fennálló kötelezettség vállalásainak kiegyenlítésére használtuk fel, a felhasználás – előirányzat módosítás – előirányzatok szerint az alábbi volt (eFt):

- Személyi juttatások	4 258
- Munkaadókat terhelő járulékok	1 989
- Dologi és egyéb folyó kiadások	613
- Intézményi beruházások	53 465
Összesen	60 325

2.4.2. A 2013. évi előirányzat-maradványok kialakulása, összetétele, keletkezésének okai

A tárgyévben keletkezett előirányzat maradványunk előirányzatonként az alábbiak szerint alakult (eFt):

- Személyi juttatások	6 576
- Munkaadókat terhelő járulékok	1 704
- Dologi és egyéb folyó kiadások	5 083
- Intézményi beruházások	24 369
Összesen	37 732

Valamennyi maradványunk kötelezettségvállalással terhelt.

3. EGYÉB

3.1. A belső számviteli szabályozásban, illetve a belső kontrollok működtetésében végrehajtott évközi változások összefoglaló értékelése

3.2. A gazdálkodás és a vagyonváltozás (azaz az előirányzat-teljesítés és a mérleg záró állományának összefüggései) az intézményi vagyon állományváltozásának értékelése, nagyértékű vagyontárgyak, állóeszközök értékesítése.

Igazgatóságunk tárgyi eszközeiben a beszerzéseken, illetve értékesítéseken kívül az alábbiak miatt állt elő változás a bruttó értékekben:

Egyéb növekedés

- Gépek, berendezéseknél 50eFt
- Járműveknél 598eFt
- Tenyészállatoknál 13 500eFt (27 hucul ló korosbítása)

Egyéb csökkenés

- Tenyészállatoknál 4 000eFt (8 hucul ló herélése)

Nagy értékű vagyontárgy, tárgyi eszköz értékesítésére nem került sor.

3.3. A 2013. évben végrehajtott vagyonhasznosítások (bérbeadás, elidegenítése), a befolyt bevétel és felhasználása.

A tárgyév során kincstári vagyon elidegenítésére nem került sor. 2013-ban földterület bérbeadásából és épület tartós bérbeadásából 60 104eFt bevételt realizáltunk, amelyet alaptevékenységünk ellátására kellett fordítanunk.

3.4. A gazdasági társaságokban való részvétel és indokai (a gazdasági társaságokban való részvétel mértékének bemutatásával).

Gazdasági társaságban nem vettünk részt.

3.5. A lakásépítés munkáltatói támogatására fordított kiadások alakulása, a kölcsönben részesítettek száma.

Lakásépítési munkáltatói támogatást nem nyújtottunk.

3.6. A humánszolgáltatások ellátására biztosított normatív állami hozzájárulások felhasználása, amelyeknél tételesen be kell mutatni a feladatmutatók tervezett és tényleges nagyságát.

Nem releváns.

3.7. A letéti számlák nyitó és záró állománya, valamint az évközi forgalom tartalmi értékelése.

Letéti számlákkal nem rendelkezünk.

3.8. A kincstári finanszírozás továbbfejlesztése, az előirányzat-gazdálkodási rendszer, a feladatfinanszírozás, a kincstári információ-szolgáltatás tapasztalatai.

Az Igazgatóságnak évek óta problémát okozott az év eleji likviditás biztosítása, amely szorosan kapcsolódik a kincstári finanszírozáshoz. A fő gondot az okozta, hogy amíg kiadásaink nagyjából egyenletesen jelentkeznek, addig főbevételi forrásunkat jelentő idegenforgalmi bevételeink erős szezonálitást mutatnak (nyáron realizálódik az idegenforgalmi bevétel 75 %-a az első negyedévben csak 5%-a).

Emiatt támogatás előrehozásra kényszerültünk, az utóbbi években ez a probléma kevésbé van jelen az egyéb bevételeink (faértékesítés, haszonbérlet, vadászat) és agrártámogatásunk növekedése miatt. Az előirányzat módosítási határidő (saját bevételeinknél december 10.) azonban szerintünk korai, így a decemberi bevételeink előirányzatosítása csak részben lehetséges. A fordított ÁFA, mint többletbevétel módosítása megítélésünk szerint nem kellően rugalmas.

3.9. A KESZ-en kívül lebonyolított pénzforgalom és ügyletek alakulása (pl.: devizaszámla, lakásalap számla)

Kincstári körön kívül vezetett számlával nem rendelkezünk. A három ETE pályázatunk (amelyeknél Igazgatóságunk a vezető partner) lebonyolítása érdekében deviza számlákat kellett nyitnunk a MÁK-nál. A deviza számlára érkeztek a hazai forrás és a megelőlegezési szerződés alapján kifizetett, valamint az elszámolási ütemekben jóváhagyott összegek. Innen teljesítettük a projektek során felmerült költségek utalását, a partnereknek járó kifizetéseket illetve a korábban megelőlegezett összegek visszautalását.

A devizaszámláink éves forgalmát az alábbi táblázat szemlélteti (eFt)

Megnevezés/számla	119438- hucul lovas	319432- művészetek megtára	219435- gyepkezelés	Összesen
Nyitó egyenleg	157	19	980	1 156
Jóváírás	12 939	260 475	0	273 414
Terhelés	12 939	258 717	980	272 636
Záró egyenleg	157	1 777	0	1 934

3.10. Az intézmény vállalkozási tevékenységének bemutatása (jellege, mértéke; változása, eredményessége; a költségvetési befizetési kötelezettsége; az eredmény felhasználási céljai, ideértve, hogy abból mennyit fordítottak az alaptevékenység finanszírozására).

Igazgatóságunk nem folytat vállalkozási tevékenységet.

3.11. Annak bemutatása, hogy hogyan alakult a költségvetésből kiszervezett tevékenységek, szervezetek helyzete.

Költségvetésből kiszervezett tevékenységeink, szervezeteink nem voltak.

3.12. Az intézmény alapítói/vagyonkezelői felügyelete alá tartozó alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, gazdasági társaságok (kft., Zrt.) bemutatása:

Nincsenek az intézmény alapítói/vagyonkezelői felügyelete alá tartozó alapítványok, közalapítványok, közhasznú társaságok, gazdasági társaságok.

Jósvafő, 2014. április. 30.

Veress Balázs

igazgató

Az Intézmény szakmai felügyeletét ellátó főosztály záradéka:

Az intézmény 2013. évi költségvetési előirányzataival és létszámával összefüggésben jóváhagyott feladatainak szakmai teljesítését a szöveges beszámoló figyelembevételével:

- *Jóváhagyom*

- *Nem hagyom jóvá, ezért céllenőrzés lefolytatását kezdeményezem*

Dátum: Budapest , 2014.....hó.....nap.

főosztályvezető